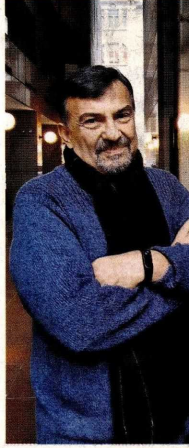

'AFRİN KADAR ALAN KONTROL EDİLECEKTİR'

Fırat'ın doğusuna yönelik Türkiye'nin yapacağı hareket hakkında konuşan Prof. Dr. Köni, "İçeri girip 400 kilometrelik bir hat oluşturup, bu hattı kontrol etmemiz zor. Belli hedefler vurulacak ve Afrin kadar alan da kontrol edilecektir" dedi

MERT İNAN İstanbul

İstanbul Kültür Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hasan Köni, Türkiye'nin olası sınır ötesi hareketi için; "Kara ordumuz belli hedefleri vuracaktır. Ancak, içeri girip 400 kilometre uzunluğunda bir hat oluşturup, bu hattı tamamen kontrol etmemiz çok kolay değil" değerlendirmesini yaptı. Prof. Dr. Köni'yle yaptığımız röportajın devamı şöyle:

■ ABD için felaket senaryosu nedir?

Çin enerjiye muhtaç bir ülke. Bu nedenle İran'dan, Rusya'dan Ortadoğu'dan, Afrika'dan enerji ve hammadde alıyor. Çin'in imalat sanayindeki hakimiyeti ABD yönetimini kuzdunyor. ABD, Çin'e karşı ekonomik ve mali savaş ilan etmiş durumda. Çin'in en büyük pazarı ABD. Teoriye göre Avrupa ile Asya bir araya geldiğinde, geriye ABD'nin de içinde olduğu 800 milyonluk küçük bir topluluk kalıyor. ABD için, Avrupa-Asya бүтүнleşmesi, Rus, Çin, Alman ittifakı kabus senaryosudur. Halkımız, Fransa'daki olaylara 'oh olsun' diye bakıyor ancak unutulması ki, Avrupa çökerse Türkiye'de çok zor durumda kalır. İhracatımızın yüzde 50'sini AB ülkelerine yapıyoruz. Ciddi darboğaz yaşarız.

■ Trump dış politikada neden tutarsız?

Trump, ABD'nin ulusal çıkarları için kendi koltuğunu korumak için adımlar atıyor. Kudüs'ün başkent olarak tanınması, Suriye'de DEAŞ'ın gitmesine rağmen YPG-PKK'nın korunup, kollanması İsrail'in güvenliği için. Trump, sırtını Yahudi sermaye ve lobisine dayamış durumda. Bundan vazgeçtiğinde şaibeli seçim söylemleri ile koltuğunu kaybedeceğini biliyor.

■ Enerji arayışında Kıbrıs ve Doğu Akdeniz havzasının önemi nedir?

ABD, Avrupa'ya enerji bulmak için alternatif olarak Kıbrıs ve Akdeniz havzasını düşünüyor. Ancak Türkiye'yi denklem dışına itemezler. Yeni enerji çatışma alanı Kıbrıs olabilir. Kıbrıs petrolü için kapımızı kaldıklarında Yunan Kilisesi ve dolayısıyla Yunanistan hareketle geçecek, Türkiye'yi sıcak çatışmanın içine çekmek isteyecektir.

■ 'Çatışma olmaz'

■ Kaşıkçı cinayeti'nin dış politik arenadaki bilinmeyenleri neler?

Kaşıkçı cinayetinde İsrail, Mısır, İngiltere, İran denklemi göz ardı etmemek gerekiyor. Müslüman Kardeşler konusu gündeme getirilmiyor. Kaşıkçı'nın bağlı olduğu aşiret ve düşünce sistematığı Müslüman Kardeşler'e daha yakın. İngiltere'nin eli her zaman Müslüman Kardeşler üzerinde olsa da eski etki alanını kay-

betmiş durumda. Kaşıkçı, ABD güdümlü Suudi sistemini sarıyan bir yazardı. ABD ise vahabi akımın İran'a karşı devam etmesinden yana.

■ Menbiç ve Fırat'ın doğusuna kapsamlı kara hareketi hangi riskleri içeriyor?

Öncelikle hava operasyonları yapılacağını düşünüyorum. Kara ordumuz belli hedefleri vuracaktır. Ancak sınırdan girip 400 kilometre uzunluğunda bir hat oluşturup, bu hattı tamamen kontrol etmemiz çok kolay değil. ABD askeriyeye karşılaşmamız sıkıntılar doğurur. ABD ve Türk genelkurmay başkanlarının ikili görüşmesini önemsiyorum. ABD ile sıcak çatışma olursa Türkiye'ye ekonomik ve askeri ambargo gelebilir. Ama sıcak çatışmaya girilmediğini düşünüyorum. Daha doğrusu böyle bir senaryoyu düşünmek bile istemiyorum. Kara ordumuz, Afrin kadar bir alanı kontrol ederek, terör örgütünün hareket alanını kesmeyi hedefleyecektir. Restleşmeler duyulsa da ABD ile mutabakata varıldığını düşünüyorum.

■ Kürt sorunu biterdi'

■ Rusya, Türkiye'nin ikili dış politikasından rahatsız değil mi?

Ruslar her şeyin farkında ancak durumu idare ediyorlar. Türkiye'yi kaybetmek dengeleri değiştirir. Rusya açısından için bir de Karadeniz boyutu var. Bu nedenle Türkiye'nin ikili dış politikasına çok fazla ses çıkartmıyor. Olası sınır ötesi hareketin temkinli olacağını piyasalara bakıp anlayabiliriz. Piyasalarda aşırı bir dalgalanma olmadı. Belli ki küçük çaplı bir operasyon göreceğiz. En doğru istihbarat piyasalardır. Eğer Suriye'de çatışma ortamı sona erer, Türkiye, Rusya, Fransa ve Almanya, barışıl bir ortamda birlikte masaya oturursa, Suriye'deki sorunlar biter. Böyle bir atmosferde Türkiye'nin Kuzey Suriye'de tampon bölge oluşturmaya izin verilebilir. Barış tablosu İsrail'in hoşuna giderse, ABD'nin Suriye'de kalmasına gerek kalmaz. Akla gelen diğer soru 'ABD Kürt koridorundan vazgeçer mi?' Uluslararası ilişkiler devamlı değişir."

■ Kürt koridoru İsrail ve ABD için neden önemli?

Kürt koridorunun alternatif enerji güzergahı ile ilgili olsa da, asıl neden İsrail'in güvenliği. Kürdistan projesi en çok Türkiye, İran, Irak, Suriye'yi olumsuz etkiler. Kürt koridoru üzerinden bölgesel çatışmalar İsrail'in rahat nefes alması anlamına geliyor. Eğer 2000 yılında Camp David'de İsrail-Filistin anlaşması hayat geçmişi olsa Kürt sorunu diye bir mesele de olmayacaktı. İsrail ile aramızın en iyi olduğu dönem Apo'yu teslim ettiler.